

**UCHWAŁA NR XXXVI/238/14
RADY GMINY SECEMIN**

z dnia 27 czerwca 2014 roku

w sprawie zatwierdzenia wzoru sztandaru dla Gminy Secemin.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz.U. Nr 31, poz. 130 z późn. zm.).

**Rada Gminy Secemin
uchwała:**

- § 1. Zatwierdza się wzór sztandaru dla Gminy Secemin, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Secemin.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego .

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

inż. Roman Marciniak

UZASADNIENIE

Rada Gminy Secemin w dniu 30 sierpnia 2013 roku podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wszczęcie procedury nadania sztandaru Gminie Secemin i upoważniła Wójta do prowadzenia działań w tym celu.

Wynikiem realizacji tej uchwały jest podjęcie uchwały o zatwierdzeniu wzoru sztandaru dla Gminy Secemin.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

inż. Roman Marciniak

OPIS SZTANDARU GMINY SECEMIN

Sztandar gminy Secemin składa się z tkaniny w kolorze ecruie (czytaj: ekri), który można określić jako „ciepły” biały kolor, żeby dać wyobrażenie o jego odcieniu, w kształcie kwadratu o długości boków nie większym niż dziewięćdziesiąt centymetrów, które są obszyte (z wyjątkiem boku przytwierdzonego do drzewca) złotą frendzlą o szerokości pięciu centymetrów.

Na głównym płacie sztandaru (awers) w kolorze ecruie (ekri), został umieszczony herb gminy Secemin, czyli renesansowa tarcza zaokrąglona od podstawy, podzielona w pas na dwa pola, na której w błękitnym polu od głowicy tarczy, znajduje się biały orzeł z głową w aureoli, będący atrybutem św. Jana Ewangelisty od 1617 roku, po przekazaniu kościoła przez Aleksandra Dembińskiego katolikom, patrona kościoła w Seceminie. Został on umieszczony w złotej zawiasie kotłowej, reprezentującej atrybut jego cudownego ocalenia – kocioł z wrzącym olejem. Na niej znajdują się pierwsze słowa jego ewangelii *In principio* (Na początku było słowo). Natomiast w czerwonym polu od podstawy tarczy, widzimy białego konia z czarnym popręgiem, podniesioną lewą (prawą) przednią nogą, podniesionym ogonem i wyciągniętym językiem. Tarczę z herbem gminy Secemin otacza majuskułny napis: GMINA SECEMIN 2014. Data umieszczona na płacie wskazuje na rok ufundowania sztandaru. Napis na płacie jest w kolorze błękitnym, a w jego czterech narożnikach znajduje się błękitny ornament.

Herb gminy Secemin nawiązuje do wezwania znajdującego się w tej miejscowości kościoła parafialnego z połowy XVII wieku, który istniał już w Seceminie w XIV wieku. W 1429 roku Władysław Jagiełło na prośbę Piotra Szafranca z Pieskowej Skály, podkomorzego krakowskiego, potwierdził dokonaną przez niego darowiznę wsi Zawadów w powiecie radomszczańskim dla kościoła św. Stanisława w Seceminie i nadał tej wsi prawo magdeburskie. Ponieważ według Wincentego Kadłubka, poświęcane ciało św. Stanisława strzegły cztery orły, występujące w herbie Secemina orla, można też odnieść również do pierwszego patrona tego kościoła, Szafrancowie w miejsce drewnianego wzniesli murowany, ostrołukowy kościół, tworząc na jego miejsce zbór, którego Ministrem został Feliks ze Szczebrzeszyna. Tu odbył się 25 stycznia 1566 roku słynny synod, w czasie którego ze zboru kalwińskiego wyodrębnili się arianie. Dopiero w 1617 roku kościół został zwrócony katolikom przez Aleksandra Seweryna Dembińskiego herbu Rawicz, ponownie pod wezwaniem św. Jana Ewangelisty. Ten święty i apostoł, którego święto przypada na 27 grudnia, jest obecnie patronem kościoła w Seceminie. Był on synem Zebedeusza i Salome i młodszym bratem apostoła Jakuba Starszego. Urodził się w Betsaidzie w rodzinie rybaka galilejskiego. Został uczniem św. Jana Chrzciciela, który przekazał go Chrystusowi. Podczas ostatniej Wieczerzy spoczywał na piersi Jezusa i towarzyszył mu w jego wędrówce aż pod krzyż, gdzie otrzymał z ust umierającego polecenie opieki nad jego matką. Podczas prześladowania chrześcijan przez cesarza Domicjana, jak mówi stara tradycja, został wrzucony w Rzymie do kotła wrzącego oleju. Po cudownym uratowaniu życia (pamiętka 6 maja: św. Jan przed bramą łacińską, albo św. Jan oleju), został wysiedlony na wyspę Patamos, gdzie napisał księgę Apokalipsy. Umarł około 100 roku n.e. w wieku 90 lat. Wśród czterech ewangelistów, symbolem św. Jana jest orzeł: *Jan podobny jest do orla, który wysoko wznosi się w górę. Powiada on bowiem: Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga i Bogiem było Słowo.* W ikonografii (na obrazach) św. Jan jest przedstawiany w różnych scenach ze swojego życia, zazwyczaj jako młodzieniec, zawsze w kotle z olejem. Dlatego w jego przedstawieniu

ikonograficznym w herbie gminy Secemin, widzimy orła w uchu kotłowym (kotle) z napisem *In principio*, w celu podkreślenia symbolów św. Jana w tym herbie. Dodatkowo potwierdza to obraz tego świętego, znajdujący się w kościele parafialnym w Seceminie, gdzie apostoł stoi z szarfą, zawierającą pierwsze słowa z jego ewangelii w języku łacińskim: *In principio erat verbum*.

Z kolei w czerwonym polu tarczy od jej podstawy, widzimy białego konia z czarnym popręgiem, podniesioną lewą (prawą) przednią nogą, podniesionym ogonem i wysuniętym językiem, czyli herb „Starykoń” rodziny Szafranców, będących w XIV-XVII wieku właścicielami wielu majątków i miejscowości w dawnym powiecie chęcińskim (dzisiejszym włoszczowskim), w tym Secemina, „stolicy” dzisiejszej gminy. Secemin otrzymali Szafrancowie w XIV wieku jako nadanie królewskie Władysława Jagiełły, który w 1410 roku odnowił przywilej lokacji dla tej miejscowości, czyli uzyskania praw miejskich. Władca gwarantował miastu dwa jarmarki i targ tygodniowy w poniedziałek oraz zwolnienia od targowego w całym Królestwie. W 1519 roku Zygmunt I Stary dodał kolejne trzy jarmarki, które w 1563 roku potwierdził jego syn Zygmunt August. W rękach Szafranców miasto pozostawało nieprzerwanie przez cały XVI wiek (do 1608 roku). Dlatego właśnie herb „Starykoń” rodziny Szafranców, jako najbardziej znanej rodziny na tym terenie w średniowieczu i okresie nowożytnym, reprezentuje gminę Secemin w jej nowym herbie.

Na odwrotnej stronie sztandaru (rewersie), widzimy czerwony płat, na którym znajduje się umieszczony ukoronowany orzeł z uniesionymi skrzydłami, czyli godło państwa polskiego, na terenie którego znajduje się gmina Secemin. Godło herbowe (orła) otacza majuskułny napis, zawierający sentencję w języku polskim: ZA WIARĄ I OJCZYZNĄ STOJĘ, nawiązującą do patriotyzmu mieszkańców gminy oraz pracy nad jej rozwojem obecnie i w przyszłości. Gdyby nie było napisu to płat nie byłby sztandarem, a chorągwią, ponieważ istotą sztandaru jest jego napis (sentencja). Jego brak wskazywałby, że mamy do czynienia tylko z godłem (herbem) państwa polskiego, tak jak przedstawił go między innymi Jan Długosz, opisując w *Rocznikach* wkroczenie wojsk polskich w granice państwa krzyżackiego i pod Grunwaldem 15 lipca 1410 roku. Musi więc być rozróżnienie na rewersie sztandaru, pomiędzy sztandarem lokalnej społeczności, a chorągwią państwową. Poprzez napis i dodatkowe ozdoby umieszczone na sztandarze, państwo zbliża się do społeczeństwa. Sentencja wokół Orła Białego, podkreśla umiejscowienie gminy Secemin na obszarze państwa polskiego. Napis jest w żółtym kolorze, żeby podkreślić kontrast w stosunku do orła. W czterech narożnikach tego płata został umieszczony żółty ornament.

Wizerunek orła na płacie sztandaru gminy Secemin to godło (herb) Rzeczypospolitej Polskiej z 1990 roku, będący wersją herbu z 1927 roku, który został wprowadzony ustawą z 9 lutego 1990 roku. Obecny orzeł państwowy został zaprojektowany przez Zygmunta Kamińskiego i był wzorowany na orłach jagiellońskich. Potwierdził to sam autor w wywiadzie opublikowanym w 1928 roku, w numerze czwartym *Sztuki Złotniczej, Zegarmistrzowskiej i Rytowniczej* na stronie 56. Połączył on cechy renesansowe takie jak: symbolika orła, układ skrzydeł i ogon z formami gotyckimi, reprezentowanymi przez otwartą koronę. Orzeł Biały stał się w XIV wieku godłem państwa polskiego oraz osobistym herbem króla polskiego. W okresie średniowiecza i nowożytnym był również herbem miast królewskich, w tym Piotrkowa i Sandomierza, Bibliografia dotycząca Orła Białego jest bardzo duża, do czego przyczyniła się rocznica 700-lecia jego funkcjonowania jako polskiego godła, obchodzona uroczystie na Zamku Królewskim w Warszawie w 1995 roku. Z tej okazji ukazała się praca: *Orzeł Biały – 700 lat państwa polskiego*, w której została zamieszczona bibliografia poświęcona orłowi.

Drzewce sztandaru powinno zostać zwieńczone, bądź symbolem samorządowym (na przykład patriarchalnym krzyżem z herbu województwa), bądź głowicą w kształcie orła, czyli godła państwowego. Do drzewca mogą zostać wbite gwoździe, wskazujące na fundatorów

sztandaru. Można się zastanowić, czy do drzewca przywiesić szarfy: z jednej strony błękitno-białą, a z drugiej czerwono-żółtą, ewentualnie tylko błękitno-czerwoną, nawiązującą barwami do herbu gminy (błękitne i czerwone pola podzielonej w pas tarczy), albo też sporządzić biało-czerwoną szarfę, nawiązującą do barw państwowych. Można sporządzić dwie głowice i szarfy, używając ich wymiennie, w zależności od rodzaju uroczystości, w których będzie uczestniczył (będzie pokazywany) sztandar gminy.

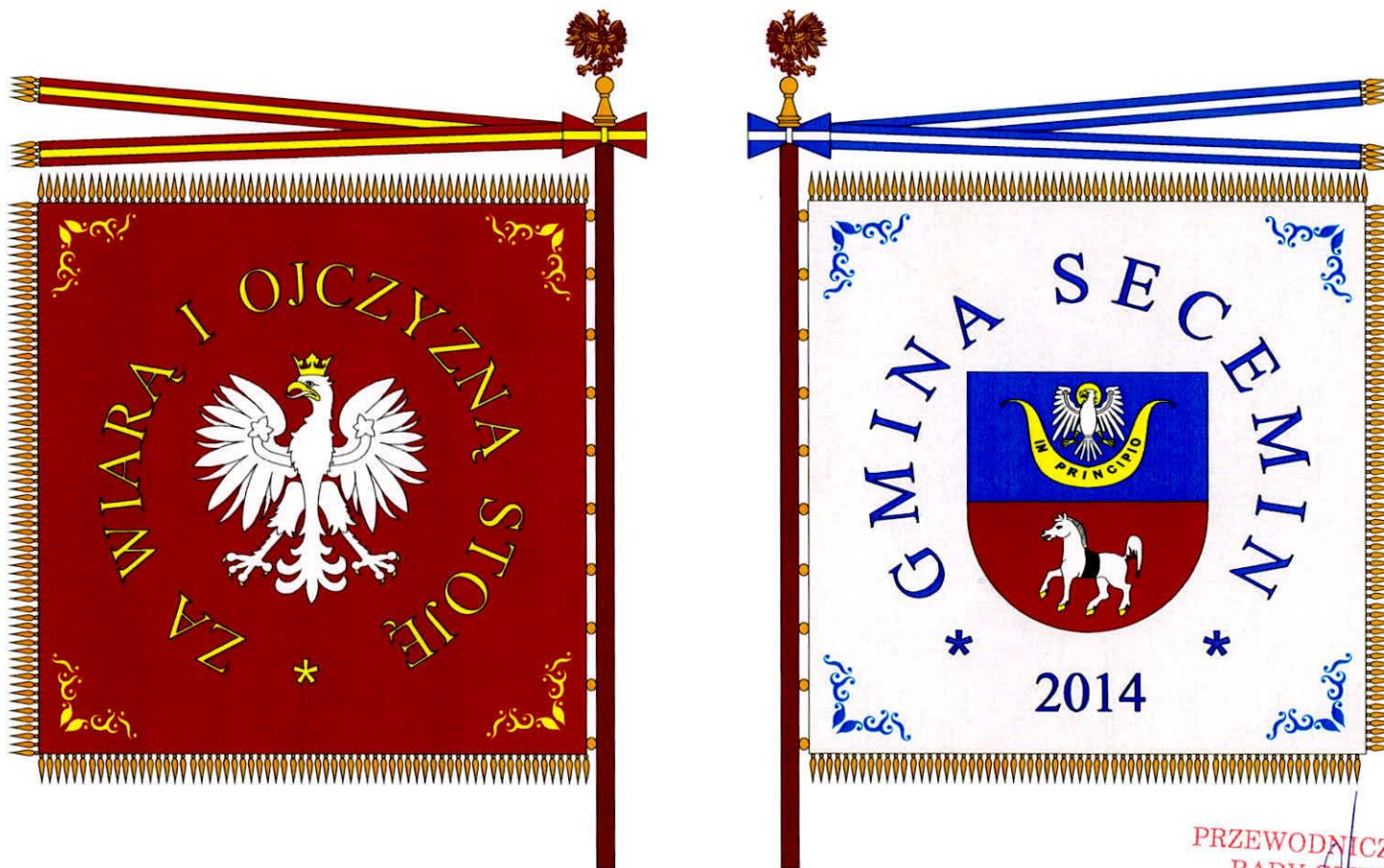
Bibliografia:

- M. Antoniewicz, *Secemin i okolice*, Secemin 1997.
- D. Forstner Osb, *Świat symboliki chrześcijańskiej*, Warszawa 1990.
- Encyklopedia katolicka*, t. 4, Lublin 1983.
- Encyklopedia kościelna*, pod red. M. Nowodworskiego, t. 8, Warszawa 1876.
- F. Kiryk, *Urbanizacja Małopolski. Województwo sandomierskie XIII-XVI wieku*, Kielce 1994.
- H. Kowalska, *Stanisław Szafraniec z Pieskowej Skały. „Odrodzenie i Reformacja w Polsce*, Warszawa 1958, s. 99-133.
- H. Merczyng, *Zbory i senatorowie w dawnej Rzeczypospolitej*, Warszawa 1904.
- F. P. Navarra, *Monografia kościołów Diecezyi kieleckiej*, t. 2, Warszawa 1911.
- B. Paprocki, *Herby rycerstwa polskiego*, Kraków 1584.
- F. Piekosiński, *Heraldyka polska wieków średnich*, Kraków 1899.
- T. Przykowski, *Zabytki reformacji na kielecczyźnie*, w: *Studia renesansowe*, t. 1, pod red. M. Walickiego, Wrocław 1956.
- K. Radoński, *Święci i błogosławieni kościoła katolickiego. Encyklopedia hagiograficzna*, Warszawa-Poznań-Lublin 1947.
- Słownik geograficzny Królestwa Polskiego*, t. 10, Warszawa 1889.
- J. Szymański, *Herbarz średniowiecznego rycerstwa polskiego*, Warszawa 1993.
- J. Sperka, *Szafraniec w Seceminie*, „Prosto z Gminy. Biuletyn informacyjny gminy Secemin”, nr 6 (2013).
- J. Wiśniewski, *Historyczny opis kościołów, miast, zabytków i pamiątek w powiecie włoszczowskim*, Marjówka 1932.
- W. Urban, *Chłopi wobec reformacji w Małopolsce w drugiej połowie XVI wieku*, Kraków 1959.
- Zbiór dokumentów małopolskich*, pod. red. S. Kurasia, cz. 3, Kraków 1972.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

inż. Roman Marciniak

GMINA SECEMIN

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
inż. Roman Marciniak